

Vanhalta myllyltä Honkalan hulinoihin

AITOO

Hurriganes pakkasessa

Rakennemuutosta vai mitä lienee? Aitoon kylälläkin toimi vielä joitakin vuosikymmeniä sitten samanaikaisesti peräti puolen tusinaa päivittäistavaraliikettä. Siihen lisukkeeksi kangaskauppa ja kirjakauppa sekä pari baaria.

– Kaksi kauppa vielä on, ja asiamiespostipalvelut. Pankit ja baarit ovat muisto vain. Liian vähiin palvelut ovat menneet. Luopioisten Kirkonkylässä niitä nyt sentään edelleen on hieman laajemmin, paljasjalainen aitoalainen **Petri Vesanen** toteaa.

Mies on kuitenkin pääosin tyytyväinen kotikyläänsä. 1980-luvulla Hämeenlinnaan ja Tampereelle tehdyt asumisasiitit jäivät yhteensäkin vain muutaman vuoden pituisiksi.

– Ostin diesel-auton ja rupe- sin ajamaan työmatkat täältä. Jotenkin sitä on niin kasvanut tähän miljööseen. Kalastus ja ravustus onnistuvat ihan vieressä, ja onhan Aitoo ollut aina turvallinen ympäristö asua, avovaimonsa ja kissansa kanssa aivan kylän keskustassa elämä. Vesasen mukaan lähel-

Vesasen alkuperäinen koti- talo sijaitsee reippaanlaisen kivenheiton verran taajaman keskustasta Luopioisiin päin. Vieressä on mylly, jota hänen vaarinsa pyöritti.

– Myllyn nurkissa kaverien kanssa ammuskeltiin herne- pssyillä. Kouvalanjärven uimarantakin oli suosittu paikka. Harrastusmahdollisuuksia piti kehittää lähinnä omin avuin. Jotkut viihtyivät tiettyjen urheilulajien parissa, ja me muut kokeilimme perhosten keräilyä ja muuta sellaista. Palokunta- nuoriin kuuluin vain pienen aikaa. Soittoharrastukseni aloitin jo noihin aikoihin.

Musiikki onkin siitä saak- ka ollut tärkeä osa Vesasen elämää. Omien musisointien jatkeeksi oli mahdollista käy- dä paikallisessa VPK:n talossa eli Honkalassa salissa viihty- mässä, kun oli ensin päästy teini-ikään. Rakennukseen kokoontui säännöllisesti bän- dejä kuuntelemaan jopa tuhat nuorta ympäri Pirkanmaata ja joskus kauempaakin.

Petri Vesanen on useimpien muiden aitoolaisten tavoin talkoillut paikallisen vapaapalokunnan hyväksi esimerkiksi Kirkastusjuhlien järjestyksenvalvojana ja juomamyynnä. Kuvassa taustalla näkyvässä Honkalassa hänen tuli katsottua lukuisia bändikeikkoja talvisaikaankin 1970- ja 1980-luvulla.

asua, avovaimonsa ja kissansa kanssa aivan kylän keskustassa elelevä Vesanen pohdiskelee.

Katselemme raittia ja tuumimme, että vaikka kauppa-
liikkeet ovat käyneet vähiin, ei kylän ulkomuoto ole valtavasti muuttunut viime vuosikymmeninä. Jokunen vanha rakennus toki on purettu esimerkiksi lipputehtaan liepeiltä.

Haikeutta tulee Vesasen äänen, kun muistelemme legendaarista kioskinpitäjää **Armas Stenroosia**. Tentulta kun ostit kolme munkkia ja ne maksoit, niin kotona huomasit pussista löytyvän neljä, useimmiten viisi kappaletta samaa tuotetta.

teja kaanattamaan jopa tänä nuorta ympäri Pirkanmaata ja joskus kauempaakin.

– Kaikki maan huippubändithän kävivät 1970- ja 1980-luvulla Honkalassa talvilauantaisin. Aikanaan homma toimi vielä sillä tavalla, että yläkerrassa soitti tanssimusiikki-orkesteri ja alakerran diskossa rokkibändi, Vesanen muistelee vuosikymmeniä, joista vasta jälkimmäisellä pääsin itse bänditarjonnasta nauttimaan, sen verran nuorempi kun olin.

– *Kirkastusjuhlat* ovat oma lukunsa, mutta talvisinkin oli melkoisesti hulinaa. Mieleen on jäänyt hyvin, kun 1970-luvun puolivälin tienoilla *Remu*

& *Hurriganes* oli jostakin syystä otettu nimenomaan alalavalle eli käytännössä ulkoilmaan soittamaan, vaikka oli uudenvuodenaatto. Kauhea pakkanen, joten meinasi olla musikoilla vaikeuksia laitteidensa kanssa.

Näköhäiriö kämpällä

Musiikki oli vahvasti mukana silloinkin, kun Vesaseen 1980-luvun puolivälin tienoilla tutustuin.

Luopioisten nuorisolautakunta sekä paikallinen Pohjola-

Nordenin osasto järjestelivät 15–30-vuotiaille kuntalaisille Euroopan-reissuja useampana kesänä.

Vesanen oli kantavia voimia leirintäalueiden yöyhteislauluisa ja komppasi biisejä akustisella kitaralla sekä monenlaisilla perkussioilla. Samankaltaisia sessioita syntyi vielä 1990-luvulla miehen kotipihallekin.

– Alun perin soitin kansalaisopiston soittokunnassa alttorvea. Myöhemmin se vaihtui tuubaan. Vasta lukioaikana Pälkäneellä tuli kuvioon mukaan ihan kunnolla tuota

kitaranrämpyttelyäkin.

– **Naulapään Jari, Lempi-**
sen Pasi ja Niemen Antti tällä kylällä varsinaista rokkibändihommaa sitten kunnolla viritelivät hieman myöhemmin

1980-luvulla.

Niin tekivät. *Näköhäiriö* oli bändin nimi, ja treenitilana noihin aikoihin toimi nyt jo purettu rakennus urheilukentän tien varressa.

Juurilla

Viidessä Sydän-Hämeen kylässä asustanut Kari Saarinen vieraili entisissä kotikylissään vanhojen kavereidensa kanssa. Sarjan viimeisessä osassa Petri Vesanen muistelee takavuosikymmenten Aitoota. Edellisissä osissa Minna Enjala muisteli Luopioista (SHL 4.9.), Jarmo Pirttiniemi Rautajärveä (SHL 28.8.), Harri Helenius Pakkalaa (SHL 14.8.) ja Helena Laaksonen Haapasaarta (SHL 7.8.).

Kurnutusta koulun nurkissa

En muista, oliko aitoolaisen, nyttemmin edesmenneen, ystävänä Enskan mopo viritettyä vai tavallista mallia, mutta todennäköisesti ensin mainittua. Siis silloin, kun 1980-luvun alussa yläasteen luokkajuhlien yhteydessä kävimme kaksi päällä heittämissä rundin

vain muutaman sadan metrin päässä sijaitsevan Anna Tapion koulun pihalla.

Itse toisen kylän kasvattina en tullut teininä muuten nauttineeksi Aitoon taajaman keskipisteestä tuon enempää, mutta sikäläiset kaverini tietävästi jonkin verran. Taipu-

mukseen viittasi myös oman yläasteemme tuolloinen rehtori **Rauni Viukari**, jolle jo aiemmin mainittu kaveri joskus biologiantunnilla vihjaili, että keväisin äänestä kurnutusta pitävät sammakot olisi syytä eliminoida.

– Kyllähän sinäkin aina ke-

väällä kurnutat tuolla Anna Tapion koulun portilla iltaisin, sanavalmis rehtorimme totesi.

Oli kuinka oli, Anna Tapion koulu lienee Kirkastusjuhlien ohella se merkittävin asia, josta Aitoo ympäri Suomea parhaiten tunnetaan.

Kun 1990-luvun alussa jo aikuisiällä tulin itsekin muutaneeksi Aitooseen, paikallinen sisäoppilaitos tuli jokseenkin tutuksi. Koulun salissa pyöritin perustamani taekwon-do-seuran harjoituksia vuosikaudet, ja jossakin vaiheessa asuntolanvalvojen esimies **Timo Torikka** pyysi minut muutamaksi viikonlopuksi tuuraamaan vakiöntekijöitä, kun tarvetta oli.

Nuoremmat lajin opettajat ovat pois muutettuani jatkaneet taekwon-do-toimintaa mallikkaasti tuossa taannoin remontoitussa salissa muiden

treenipaikkojen lisäksi. Sen sijaan viikonloppuvalvoja ei asuntoloihin enää tarvita, sillä niissä ei kuulemma enää viikonloppuja vietetä.

Toisaalla tässä lehdessä kerrotaan pirkanmaalaisten motoristien käynnistämästä koulukiusaamisen vastaisesta kampanjasta. Tavallaan ym-

pyrä sulkeutui. Pitkästä ajasta näet tuli käytyä Anna Tapion koululla, kun tempauksen osallistujana sinne pyöreteltäessä lätkyttelin. Osa koulumiljööstä näytti vielä tutulta, osa ei niinkään.

KARI SAARINEN

Anna Tapion koulun vihreä miljöö löytyy aivan Aitoon kylän keskustasta. Tontilla on niin remontoitua kuin uudistamatontakin rakennusta.

Aitoo

- Kylä entisen Luopioisten kunnan länsiosassa, nykyisin Pälkäneellä.
- Kaksi päivittäistavarakauppaa, alakoulu sekä Anna Tapion koulu.
- Asukkaita vajaat 500.
- Petri Vesanen (s. 1959) on asunut Aitoossa koko ikänsä, lukuun ottamatta vuosia 1980–1987.
- Kirjoittaja (s. 1967) asui Aitoossa vuodet 1990–1997.